

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 40/2013-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 5. apríla 2013 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza v konaní o sťažnosti J. T., P., zastúpenej advokátom JUDr. D. K., P., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C/102/2009, pôvodne vedenom pod sp. zn. 7 C/67/2008 (predtým vedenom Okresným súdom Trnava pod sp. zn. PN 6 C/27 C/168/2004), za účasti Okresného súdu Piešťany, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo J. T. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C/102/2009 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Piešťany prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C/102/2009 konal bez zbytočných prietahov.

3. J. T. priznáva finančné zadostučinenie v sume 5 000 € (slovom päťtisíc eur), ktoré jej je Okresný súd Piešťany povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Piešťany je povinný uhradiť J. T. trovy konania v sume 413,91 € (slovom štyristottrinásť eur a deväťdesiatjeden centov) na účet jej právneho zástupcu JUDr. D. K., P., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. IV. ÚS 40/2013 z 23. januára 2013 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť J. T. (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „odporkyňa“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C/102/2009 (ďalej aj „namietané konanie“), pôvodne vedenom pod sp. zn. 7 C/67/2008 (predtým vedenom Okresným súdom Trnava pod sp. zn. PN 6 C/27 C/168/2004).

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla:

„Navrhovateľ podal dňa 15. 11. 2004 žalobu o zaplatenie 277.471,60 Sk s príslušenstvom proti 18-tim žalovaným. Konanie bolo vedené pod sp. zn. 6 C/168/2004.

Po 01. 01. 2005 až do 31. 12. 2007 bol vo veci oprávnený a povinný konať Okresný súd Trnava. Konanie bolo vedené pod sp. zn. PN 6 C/27 C/168/2004. Počas 3-och rokov nebolo vo veci vytyčené ani jedno pojednávanie. Okresný súd Trnava okrem štandardných

administratívnych úkonov vykonal len jeden úkon a to vo forme uznesenia zo dňa 04. 11. 2005, ktorým zastavil konanie proti siedmim žalovaným z dôvodu dohody o zaplatení istín v splátkach, teda rozhodol, ale nie meritórne.

Okresný súd Piešťany po jeho znovuobnovení (01. 01. 2008) pod novou sp. zn. 7 C/67/2008 vylúčil po viac ako 21 mesiacoch zvyšných žalovaných na samostatné konanie. Proti sťažovateľovi je teda konanie vedené pod ďalšou sp. zn. 10 C/102/2009. Od vtedy uplynulo ďalších viac ako 3 roky. V celom, zatiaľ vyše 8 ročnom konaní o zaplatenie nebolo porušovateľmi vytýčené ani jedno pojednávanie.

Oba súdy sú teda v celom 8-ročnom konaní nečinné. Výsledkom nečinnosti je do dnešného dňa nielen nerozhodnutie vo veci samej, ale ani vytýčenie žiadneho pojednávania. Od podania návrhu proti sťažovateľovi uplynulo viac ako 8 rokov.“

Keďže namietané konanie nebolo dosiaľ právoplatne skončené, sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. PN 6 C/27 C/168/2004 a postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C/102/2009, pôvodne vedenom pod sp. zn. 7 C/67/2008, bolo porušené.

Ďalej sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd okresnému súdu prikázal, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C/102/2009 konal bez ďalších prietáhov a aby jej priznal finančné zadosťučinenie v sume 10 000 €, ako aj úhradu trov konania.

Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti prípisom sp. zn. Spr. 89/13 doručeným ústavnému súdu 1. marca 2013, v ktorom sa okrem iného uvádza:

„Čo sa týka skutkovej a právnej zložitosti sporu ide o spor zo zodpovednosti za škodu podľa Zákonníka práce na základe spoločnej hmotnej zodpovednosti zamestnancov za škodu, pričom vo veci pôvodne vystupovalo 18 odporcov, čo sťažilo procesný postup súdu z dôvodu potreby mať riadne vykázané doručenie od všetkých účastníkov, alebo všetkým účastníkom doručovať rozhodnutia vo veci. Z tohto dôvodu, keďže nárok

navrhovateľa voči každému z odporcov bol samostatný, sa javí ako účelné rozhodnutie zákonnej sudkyne v roku 2009, kedy vylúčila všetkých zostávajúcich odporcov po čiastočnom späťvzati návrhu na samostatné konanie.

Ku konštatovaniu odporkyne, že doposiaľ nebol vo veci nariadený termín pojednávania, treba uviesť, že v roku 2005 boh nariadené pojednávanie, na ktoré bola odporkyňa aj riadne predvolaná, ale nemohlo sa vykonať z dôvodu, že sa predvolanie nepodarilo doručiť viacerým odporcom.

Zo spisu nevyplývajú skutočnosti, že by prietahy v konaní boli spôsobené odporkyňou.

K vzniknutým dlhým časovým obdobiam medzi jednotlivými úkonmi súdu môžem len poukázať na enormnú zaťaženosť tunajšieho súdu, pričom zákonná sudkyňa má v súčasnosti v senáte 901 nevybavených vecí v agende C a Cb, pričom obdobnú zaťaženosť majú všetci civilní sudcovia súdu, takže ju nie je možné ani riešiť prerozdelením vecí medzi ostatných sudcov.“

Súčasťou vyjadrenia okresného súdu z 25. februára 2013 k sťažnosti bol aj prehľad dosiaľ vykonaných procesných úkonov priebehu namietaného konania, z ktorého vo vzťahu k predmetu sťažnosti považuje ústavný súd za relevantné tieto:

„- žaloba v danej právnej veci bola podaná na Okresnom súde Piešťany dňa 15. 1. 2004 pôvodne voči 18 odporcom, a to z titulu ich spoločnej hmotnej zodpovednosti za zverené hodnoty v zmysle Zákonníka práce. Voči každému z odporcov bola uplatnená pomerná časť žalovanej náhrady škody,

- dňa 19. 11. 2004 bol navrhovateľ vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku z návrhu, ktorý uhradil dňa 8. 12. 2004,

- v rámci prechodu výkonu súdnictva bola právna vec sp. zn. PN 6C/168/2004 dňom 1. 1. 2005 postúpená na Okresný súd Trnava (zánik Okresného súdu Piešťany) a opatrením predsedníčky súdu pridelená sudkyňi JUDr. M.,

- dňa 12. 8. 2005 bol vo veci vytýčený termín pojednávania na 5. 10. 2005, pričom pred termínom pojednávania sa k žalobe vyjadrili viacerí odporcovia, aj odporkyňa (J. T.) podaním doručeným súdu dňa 22. 9. 2005,

- na pojednávanie 5. 10. 2005 sa nepodarilo doručiť predvolanie 2 odporcom (jeden bol odsťahovaný z uvedeného bydliska a jeden bol v mieste bydliska neznámy), ostatní odporcovia mali riadne vykázané doručenie alebo fikciou doručenia,

- navrhovateľ na pojednávaní dňa 5. 10. 2005 pred začatím pojednávania zobral svoj návrh voči 7 odporcom spať z dôvodu, že s nimi uzavrel dohody o splátkach,

- súd odročil pojednávanie na neurčito za účelom prešetrenia pobytu niektorých odporcov,

- dňa 4. 11. 2005 súd uznesením konanie voči 7 odporcom zastavil, pričom pri doručovaní tohto uznesenia všetkým účastníkom musel byť prešetrovaný pobyt viacerých z nich, nakoľko sa im zásielku nepodarilo doručiť,

- šetrenie pobytu a pokusy o doručenie zásielok prostredníctvom OO PZ boli vykonávané od novembra 2005 do marca 2007,

- v rámci prechodu výkonu súdnictva bola vec sp. zn. PN 6C/168/2004 dňom 1. 1. 2008 postúpená na Okresný súd Piešťany (znovuobnovenie Okresného súdu Piešťany) a pridelená sudkyňi JUDr. L. C.,

- dňa 25. 8. 2009 sudkyňa predložila spis súdnemu tajomníkovi na vylúčenie zostávajúcich odporcov na samostatné konanie,

- dňa 11. 9. 2009 bolo vydané uznesenie o vylúčení odporcov na samostatné konanie, odporkyne J. T. bolo uzn. doručené dňa 29. 12. 2009, pričom ohľadom viacerých ďalších odporcom súd prešetroval v priebehu roku 2010 a 2011 ich pobyt.

- dňa 18. 1. 2011 sudkyňa predložila spis vyššiemu súdnemu úradníkovi na ďalší postup,

- dňa 13. 7. 2011 vyššia súdna úradníčka žiadala prešetriť pobyt odporkyne a založiť do nového spisu vyjadrenie odporkyne z pôvodného spisu,

- po doručení správ o odporkyne v priebehu augusta 2011 dala vyššia súdna úradníčka predložiť spis sudkyňi,

- dňa 7. 2. 2013 sudkyňa vo veci vytýčila termín pojednávania na 9. 4. 2013“.

K vyjadreniu okresného súdu sťažovateľka zaujala stanovisko v podaní doručenom ústavnému súdu 13. marca 2013, v ktorom okrem iného uviedla:

«Obranu Okresného súdu Piešťany spočívajúcu v poukázaní na personálne problémy, ktoré by mali byť objektívnou príčinou spôsobujúcou prieťahy v konaní, nemožno akceptovať. I podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR (napr. II. ÚS 4S/96, II. ÚS 52/99 alebo III. ÚS 17/02) nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v konečnom dôsledku nezabavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prieťahy v súdnom konaní. Personálne obsadenie súdu, jeho organizácia, vysoký počet vecí v príslušnom oddelení, ako i optimalizácia súdnictva, teda nie sú dôvodmi, pre ktoré by malo byť ospravedlnené, tolerované a ústavne udržateľné porušovanie základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

Nielen Okresný súd Piešťany (už v roku 2008) mohol a mal vec sťažovateľky vylúčiť na samostatné konanie, ale už Okresný súd Trnava (v roku 2005) takto mal postupovať, keďže vedieť mal a musel, že v prípade vysokého počtu účastníkov dochádza prirodzene k problémom riadneho doručovania, resp. k problémom riadneho vedenia konania, čo vedie k „prieťahovosti“ konania samotného. Je pravdou, že Okresný súd Trnava vytýčil jedno pojednávanie, ale bolo neúčelné vzhľadom na počet účastníkov, čo si Okresný súd Trnava nevyriešil už pred vytýčením pojednávania. Okresný súd Piešťany od roku 2008 do dnešného dňa vytýčil len jedno pojednávanie na deň 09. 04. 2013, teda po viac ako 5tich rokoch a 3 mesiacov od prechodu výkonu súdnictva. Základné právo na konanie bez zbytočných prieťahov, ako i právo na rozhodnutie v primeranej lehote, bolo takto porušené oboma súdmi. Okresný súd Trnava bol nečinný, resp. neefektívne činný po dobu 3-och rokov a Okresný súd Piešťany nečinný po dobu viac ako 5 rokov.»

Obsah vyžiadaného súvisiaceho spisu okresného súdu potvrdzuje úkony uvedené v jeho vyjadrení z 25. februára 2013, ktoré ústavný súd považuje za preukázané.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania

postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní mohlo dôjsť k zbytočným prierahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Predmetom namietaného konania vedeného v súčasnosti pred okresným súdom pod sp. zn. 10 C/102/2009 je rozhodovanie o uplatnenom nároku na náhradu škody vzniknutej z dôvodu schodku na zverených hodnotách (zisteného na základe vykonanej inventarizácie), pričom zodpovednosť odporcov za vzniknutú škodu, medzi ktorými je aj sťažovateľka, vyvodzuje navrhovateľ z uzavretých dohôd o hmotnej zodpovednosti.

Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na doterajšiu dĺžku namietaného konania a stav, v akom sa v čase podania sťažnosti ústavnému súdu nachádzalo, je zaobranie sa otázkou prípadnej právnej a faktickej zložitosti namietaného konania v súvislosti s namietanými zbytočnými prierahmi v preskúvanom konaní irelevantné. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej ani prípadná zložitost' sporu nezbavuje všeobecný súd ústavnej zodpovednosti za zbytočné prierahy v konaní zapríčinené nesprávnou organizáciou práce alebo inými nedostatkami v jeho postupe vrátane nečinnosti (m. m. I. ÚS 47/96).

2. Správanie sťažovateľky ako účastníčky tohto konania je druhým kritériom pri rozhodovaní, či v namietanom konaní mohlo dôjsť k zbytočným priet'ahom. Ústavný súd z obsahu zapožičaného spisu okresného súdu nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by bolo možné pripísať na ťarchu sťažovateľky v súvislosti s doterajšou dĺžkou namietaného konania alebo spomalením jeho priebehu. Aj podpredsedníčka okresného súdu vo vyjadrení k sťažnosti uviedla, že „zo spisu nevyplývajú skutočnosti, že by priet'ahy v konaní boli spôsobené odporkyňou“.

3. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd skúmal, či v namietanom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup okresného súdu.

Keďže namietané konanie v jeho viac ako 8-ročnom priebehu je ako celok poznačené nečinnosťou a neefektívnosťou, ústavný súd nepovažuje za potrebné bližšie vymedzovať obdobia nečinnosti a hodnotiť konkrétne procesné úkony. O uvedenom svedčí aj skutočnosť, že okrem dvoch procesných uznesení, v ktorých v prvom prípade Okresný súd Trnava zastavil konanie voči siedmim odporcom a v druhom prípade okresný súd voči zvyšným odporcom vrátane sťažovateľky vec vylúčil na samostatné konanie, Okresný súd Piešťany a Okresný súd Trnava v celom doterajšom priebehu namietaného konania vykonali iba niekoľko jednoduchých procesných úkonov (výzva na zaplatenie súdneho poplatku, zisťovanie bydliska účastníkov konania). Navyše, podľa vyjadrenia okresného súdu k sťažnosti „z dôvodu nedoručenia predvolaníek viacerým odporcom“ sa neuskutočnilo ani v doterajšom priebehu jediné nariadené pojednávanie (na 5. október 2005) vo veci.

Na uvedenom zhrnutí postupu doterajšieho priebehu namietaného konania nič nemení ani skutočnosť, že okrem krátkeho obdobia od podania žaloby 15. novembra 2004 (ešte predchádzajúcemu Okresnému súdu Piešťany) do 1. januára 2005, bol na prerokovanie a rozhodovanie vo veci v ďalšom období vecne a miestne príslušný Okresný súd Trnava a od 1. januára 2008 po reorganizácii súdnictva je až dosiaľ na prerokovanie a rozhodnutie vo veci príslušný Okresný súd Piešťany.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené poukazuje na to, že podľa príslušných ustanovení zákona č. 511/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, s účinnosťou od 1. januára 2008 prešiel výkon súdnictva v danej veci z Okresného súdu Trnava (odovzdávajúci súd) na Okresný súd Piešťany (nadobúdajúci súd).

Neoddeliteľnou súčasťou prechodu súdnictva v danej veci je aj prenesenie zodpovednosti za prieťahy v konaní z odovzdávajúceho súdu na nadobúdajúci súd. Z uvedeného dôvodu zodpovednosť za doterajší priebeh celého namietaného konania nesie okresný súd.

Obranu okresného súdu spočívajúcu v poukazovaní na enormnú zaťaženosť všetkých sudcov civilného úseku, ktorú nie je možné riešiť ani prerozdelením vecí medzi ostatných sudcov, ústavný súd nemohol akceptovať, pričom poukazuje na svoju ustálenú štandardnú judikatúru (napr. I. ÚS 127/04, II. ÚS 311/06), na ktorú sa napokon odvoláva aj sťažovateľka, podľa ktorej nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prieťahy v súdnom konaní.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že doterajším postupom okresného súdu v namietanom konaní pôvodne vedenom pod sp. zn. 7 C/67/2008 (predtým vedenom Okresným súdom Trnava pod sp. zn. PN 6 C/27 C/168/2004) došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Vzhľadom na to, že ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy bolo postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené, prikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľka domáhajúca sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľka sa domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 10 000 € z dôvodov uvedených vo svojej sťažnosti. Sťažovateľka uvádza, že po viac ako 8 rokoch od podania žaloby nebolo vo veci právoplatne rozhodnuté, v dôsledku čoho nebola odstránená právna neistota, v ktorej sa nachádza.

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho

porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

S prihliadnutím na doterajšiu dĺžku konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 10 C/102/2009 a berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu, ako aj skutočnosť, že konanie vo veci nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 5 000 € za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2012, ktorá bola 781 €.

Úhradu priznal za tri úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti a stanovisko k vyjadreniu okresného súdu) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 14 ods. 1 písm. a) a b) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to každý úkon po 130,16 €, t. j. za tri úkony 390,48 €, čo spolu s režijným paušálom 3 x 7,81 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 413,91 €.

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP) v lehote uvedenej v bode 4 výroku tohto nálezu.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. apríla 2013